

HLEDÁ SE NOVINÁŘ

Jak vytvořit vlastní mediální obsah

Vzdělávací program JSNS
Člověk v tísni, o. p. s.
Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2
www.jsns.cz

Koncept: Karel Strachota
Autoři: Karel Strachota, Michaela Trnková, Jana Zbyňková, Martin Ministr
Jazyková úprava: Jan Štěpánek
Ilustrace: Jana Zbyňková
Grafická úprava a sazba: Mowshe >o<

Rok vydání: 2022

© Člověk v tísni, o. p. s.
Všechna práva vyhrazena
ISBN: 978-80-7591-059-2

ÚVODEM

Milí žáci a studenti,

novináři plní ve společnosti nezastupitelnou roli, jsou označováni jako „hlídací psi demokracie“, předávají veřejnosti důležité informace, kontrolují politiky a reportují o zásadních událostech. **Pojďte si vyzkoušet, co obnáší jejich práce!**

Seznámíte se se základními postupy, podle kterých novináři pracují. Formou metody learning by doing si zkusíte, jaké je to být **redaktorem, editorem nebo kameramanem**. Natočíte vlastní reportáž nebo živý vstup, napíšete novinový článek, uděláte rozhovor s inspirativní osobností a vytvoříte vzdělávací video.

Obsah:

Televizní reportáž

- Co je nejdůležitější při natáčení reportáže? Jak si vybrat zajímavé téma a vhodné respondenty? Vytvořte vlastní televizní štáb a vyrazte do terénu!

Psaná reportáž

- Dobry reportér musí umět pracovat s textem a najít zajímavý příběh, který chce vyprávět. Domluvte si návštěvu redakce a zeptejte se profesionálních novinářů na jejich zkušenosti. S pomocí získaných vědomostí pak napište vlastní reportáž.

Živý vstup

- Jak ve dvou minutách sdělit podstatné informace? Překonejte nervozitu a zkuste si jednu z nejnáročnějších novinářských disciplín: živý televizní vstup.

Rozhovor

- Jak se připravit na rozhovor? Co má obsahovat zajímavý titulek? Najděte ve svém okolí osobu, kterou považujete za výjimečnou a seznamte s ní prostřednictvím rozhovoru i vaše spolužáky.

Vzdělávací video

- Jak zaujmout diváky během pár minut? Staňte se youtubery a vytvořte vlastní vzdělávací video.

Jste připraveni? Jdeme na to!

Přejeme mnoho úspěchů

Tým mediálního vzdělávání JSNS

Člověk v tísni

Mediální kvíz

Předtím, než se pustíte do práce, pojd'te se trochu rozeřít! Vyzkoušejte si krátký mediální kvíz. Odpovědi na všechny otázky najdete v této brožuře. Každá otázka má jen jednu správnou odpověď.

1. Jaké jsou základní novinářské otázky?

- a. Kdo? Co? Kde? Kdy? Jak? Proč?
- b. Kdo? Kolik? Komu? Proč?
- c. nic z výše uvedeného

2. Co je to perex?

- a. nástroj na ověřování informací
- b. krátké shrnutí článku v úvodu
- c. značka pracího prášku

3. Co má na starosti editor?

- a. upravuje fotografie
- b. kontroluje faktické informace, upravuje stylistiku textu, vybírá titulek
- c. kontroluje gramatiku

4. Jaké jsou základní žánry televizní reportáže?

- a. zpravodajská a investigativní
- b. zpravodajská a válečná
- c. zpravodajská a publicistická

5. Co nepatří do zpravodajské reportáže?

- a. osobní názory autora
- b. rozhovory s respondenty
- c. objektivní informace

6. Co je to stand-up?

- a. vyjádření osobního názoru redakce
- b. vstup redaktora před kamerou
- c. způsob, jak udržet v anonymitě zdroj informací

7. Co je podmínkou pro to, aby člověk mohl v ČR oficiálně pracovat jako novinář?

- a. studium žurnalistiky
- b. členství v Syndikátu novinářů
- c. nic z výše uvedeného

8. Pod každý článek...

- a. ...se podepíšu a uvedu e-mailovou adresu, na kterou mohou čtenáři psát své připomínky.
- b. ...uvedu svou přezdívku, aby nikdo nevěděl, kdo jsem a nemohl mě kontaktovat.
- c. ...se podepíšu a napíšu i svou adresu bydliště, aby mě čtenáři mohli navštívit.

9. Titulek by měl být:

- a. atraktivní, výstižný a seriózní
- b. zábavný, aby nalákal co nejvíce čtenářů
- c. dlouhý, aby obsahoval co nejvíce informací

10. Při natáčení si musím dát pozor na:

- a. volbu vhodného make-upu
- b. dostatek světla a kvalitní záznam zvuku
- c. volbu kostýmu, aby mi to slušelo

Správné odpovědi: 1a / 2b / 3b / 4c / 5a / 6b / 7c / 8a / 9a / 10b

TELEVIZNÍ REPORTÁŽ

Co je reportáž?

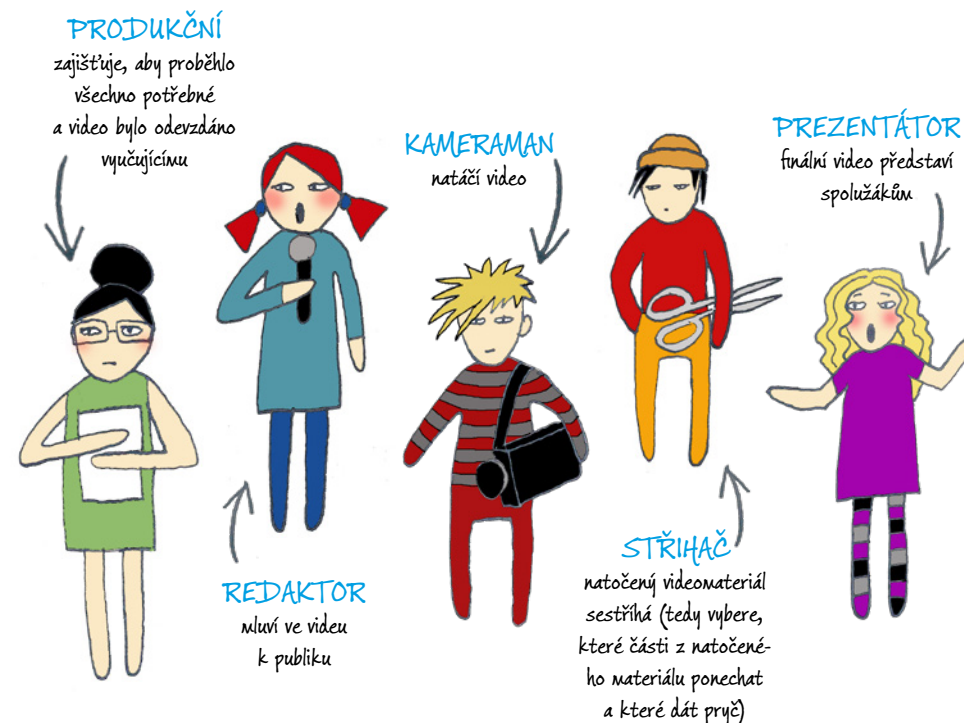
- Reportáž je **nejčastějším žánrem televizní žurnalistiky**. Rozlišujeme dva základní typy: zpravodajskou a publicistickou.
- Zpravodajská reportáž, kterou si vyzkoušíme, je **nedílnou součástí televizního zpravodajství**. Nejčastěji se s ní setkáváme ve zpravodajských relacích (v ČT například hlavní zpravodajská relace Události).
- Zpravodajská reportáž obsahuje **aktuální informace a ověřená fakta**, neměla by zahrnovat naše osobní názory, ale naopak bychom měli **usilovat o objektivní sdělení**. Bývá často poměrně krátká (kolem minuty a dvaceti vteřin).
- Reportáž mívá pouze **jedno hlavní a aktuální téma**.
- Pro její zpracování je podstatné **nalézt příběh**.

Příprava

- Vyberte si téma, které se bezprostředně týká vašeho okolí** (může to být konkrétní problém či událost ve vaší škole či obci – např. zajímavý kroužek ve škole či naopak nedostatek volnočasových aktivit ve škole/obci nebo zajímavá akce ve vašem okolí).
- Zjistěte si k vybranému **tématu co nejvíc informací**, abyste se v něm dobře orientovali.
- Ujasněte si, **pro koho reportáž připravujete** – pravděpodobně pro spolužáky. Svou cílovou skupinu mějte na paměti po celou dobu, přizpůsobte jí jazyk v reportáži i výběr informací.
- Napište si **přibližný scénář** – koho chcete oslovit, jaká místa natočíte – a udělejte si **harmonogram**, co kdy natočíte.

Rozdělte si role v týmu

Před natáčením

- **Vyzkoušejte si všechnu techniku**, kterou potřebujete.
- **Nabijte telefon**, který by měl mít dostatek volné paměti k uložení nahrávaného videa.
- Vezměte si s sebou powerbanku a nabíjecí kabel.
- Vyzkoušejte, zda je na videu **slyšet i zvuk**.
- Pokud máte k dispozici stativ, využijte ho.
- Vždy **je lepší natočit více záběrů** a části, které nebudou zajímavé nebo se do reportáže nebudou hodit, poté vystříhnout.
- Předtím, než vyrazíte do terénu, je vhodné domluvit organizaci natáčení. Oslovte například organizátory akce, o které chcete psát, a domluvte si s nimi čas, kdy se můžete sejít. Připravte si dopředu otázky pro typy osob, které na místě potkáte (na kulturní akci například organizátory, účinkující, návštěvníky).

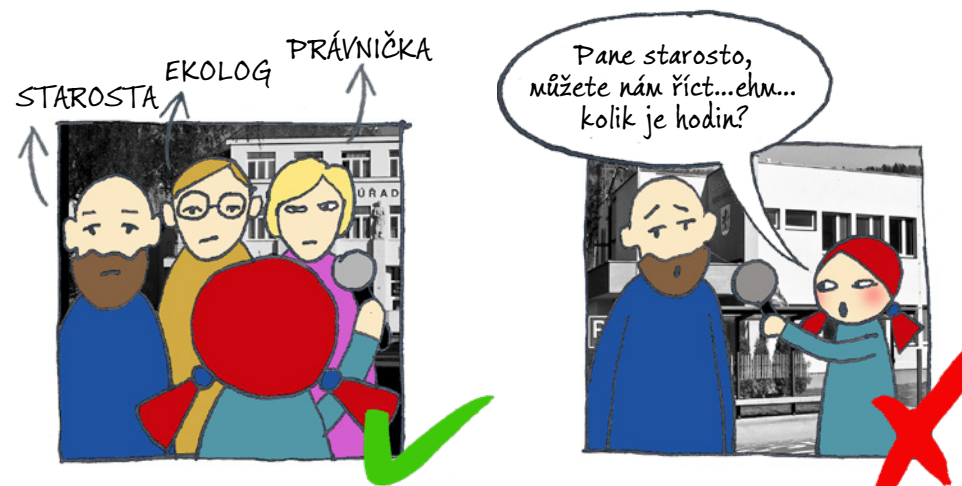
Natáčení v terénu

- **Vyhýbejte se všem nebezpečným situacím**, během nichž byste se mohli zranit.

Rozhovory

- Důležitou součástí reportáže jsou **rozhovory s respondenty**.
- Vždy, když chcete od někoho vyjádření, nejdřív se s ním domluvte na natáčení a až pak natáčejte; metoda „skryté kamery“ je nepřijatelná.
- Do reportáže zahrňte rozhovory s osobami, kterých se událost či problém, o němž natáčíte, týká. **Snažte se v reportáži zachytit různé úhly pohledu na událost či problém, o kterém natáčíte.**
- **Neptejte se na věci, které jsou všeobecně známé** či jednoduše dohledatelné, ty může zmínit přímo váš redaktor. Zajímejte se raději o pocity a názory dotazovaných, většina dobrých otázek začíná příslovci „jak“ a „proč“.

Stand-up

- Stand-up je **výstup redaktora před kamerou**. Typicky bývá úplně **na začátku i na konci reportáže**.
- V úvodním stand-upu redaktor uvádí reportáž, často také komentuje, kde se nachází, celý stand-up trvá max. 20 sekund.
- Poté následují záběry z terénu (k nimž se až následně po stříhu přidá mluvený komentář) či vyjádření respondentů, kteří musí být v záběru.
- Redaktor je znovu hlavní postavou v záběru až v závěrečném stand-upu, kdy reportáž uzavírá. V závěrečném stand-upu může shrnout hlavní myšlenku nebo objev reportáže či pouze provést „odhlášení“ redaktora a redakce (například „Michal Kubal, Česká televize“). Ve snaze o autentičnost nebo senzaci je třeba zvážit zvolené rekvizity.

Nepoužíváme živá zvířata jako rekvizity.

Redaktorovi musí být vidět do obličeje.

Na stavbě má redaktor v zájmu bezpečnosti ochranné pomůcky.

Redaktor nemá zbytečně vzbuzovat senzaci.

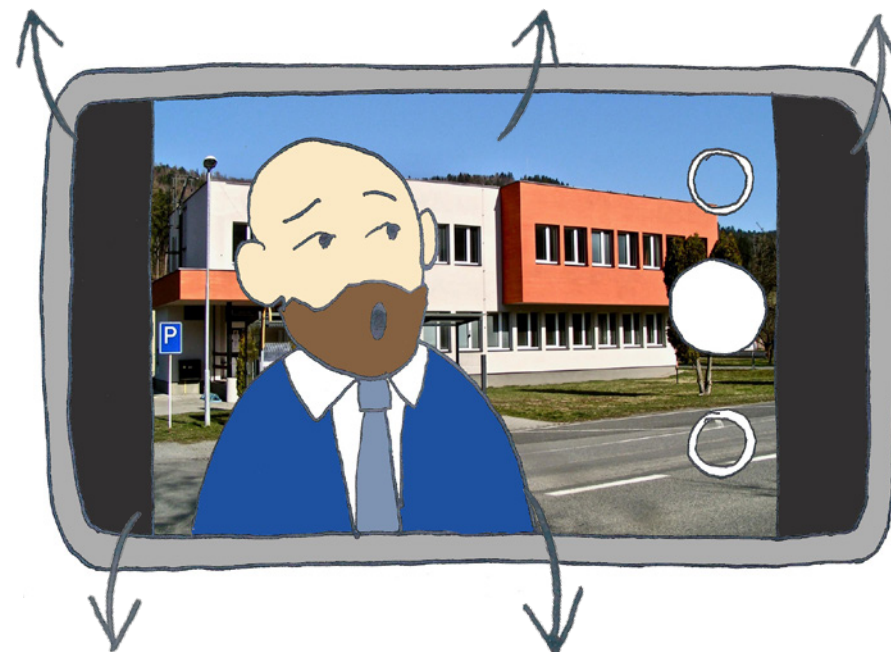
Redaktor nemá působit směšně.

Neriskujeme a držíme se dále od nebezpečných situací.

Kompozice

- Ideální je natáčet video v telefonu na šířku.
- Dotazovaný by měl být v záběru dominantní postavou. Zpravidla se nedívá do kamery přímo, ale mluví směrem k redaktorovi a kamera je snímá lehce zešikma.
- U úvodního a závěrečného stand-upu s redaktorem je naopak žádoucí, aby redaktor stál čelem ke kameře.

Pozadí

- Respondenta natáčejte tak, aby měl za sebou 3D prostor, a ne například jen bílou zeď. Záběr pak bude vypadat lépe.

Světlo

- Rozhovory nikdy **nenatáčejte proti světlu**, to naopak musí dopadat na tvář snímané osoby.

Editace videa

Střih a úprava videa

- Zhlédněte všechny natočený materiál, **vyberte, které záběry využijete a v jakém pořadí – sestavte si finální scénář.**
- Video upravujte a stříhejte v programu, se kterým již umíte pracovat. Pokud jste nikdy video neupravovali, využijte program Movie Maker, který je jednoduchý a je zdarma součástí Windows.
- Pokud máte dobrý počítač a chcete se naučit využívat více editačních nástrojů, velmi sofistikovaný je program DaVinci Resolve, který lze také stáhnout ve zjednodušené verzi zdarma.
- Když máte záběry sestříhané, **namluvte k záběrům, v nichž nikdo nepromlouvá, komentář.** Ten by měl **odpovídat na základní novinářské otázky – kdo, co, kde, kdy, jak a proč.**

Jaké téma si zvolíme?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Koho oslovíme?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kde budeme natáčet?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

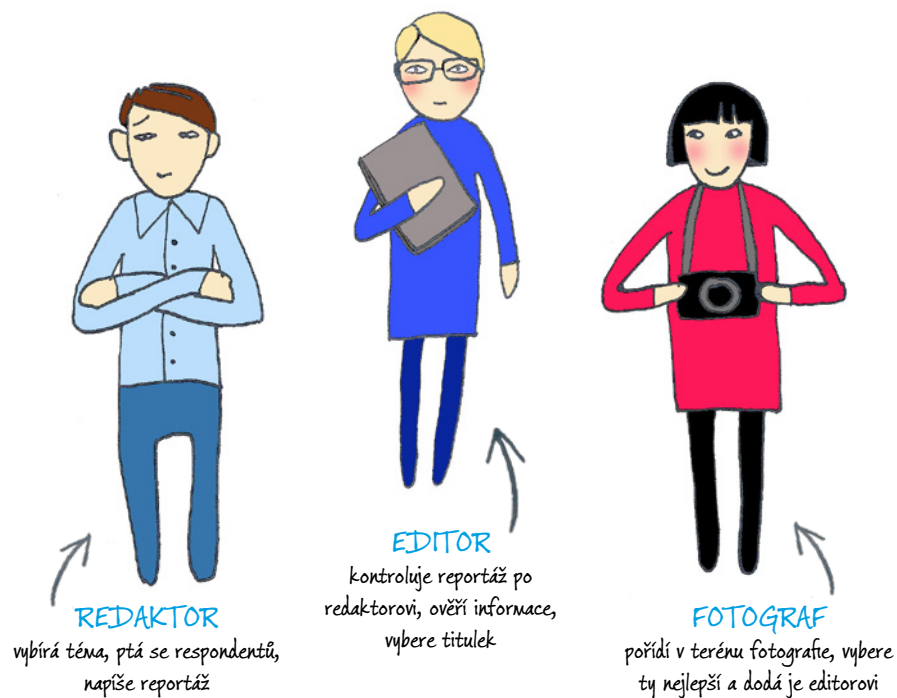
.....

PSANÁ REPORTÁŽ

Co je to psaná reportáž?

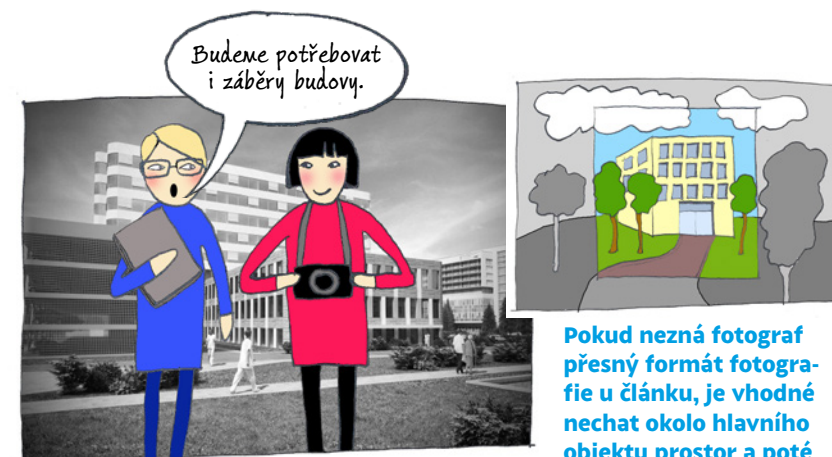
- Objevuje se v ní publicistický, umělecký i odborný styl.
- Úkolem reportáže je zajímavě informovat o zajímavých místech či událostech.
- Obsahuje faktické informace i popis míst, osob a událostí.
- Autor má v reportáži za úkol vyobrazit prostředí, v němž se vyskytuje, a osoby, s nimiž navázal kontakt.
- V reportáži se objevuje jedno konkrétní téma (vaším úkolem bude například popsat den redaktora).
- Měla by obsahovat odpovědi na základní otázky – kdo, co, kde, kdy, jak a proč – a přímé citace zúčastněných osob.

Rozdělte si role v týmu

Práce v terénu

- Při sbírání materiálů si pište poznámky, o tom, co vás zaujalo, soustřeďte se i na detaily.
- K reportáži neodmyslitelně patří fotografie, úlohou fotografa bude jich několik pořídit.

- Ptejte se: na faktické informace, ale i na pocity respondentů (citace můžete nahrávat na diktafon, samozřejmě se svolením respondentů).

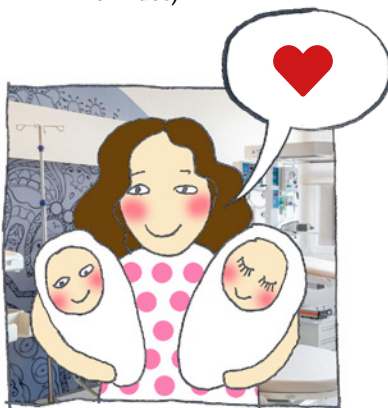

Psaní reportáže

- Prohlédněte si všechny poznámky, poslechněte všechny citace, určete si, co lze použít a co ne.
- Napište si v bodech osnovu reportáže. Měla by obsahovat:
  - zajímavý úvod, který čtenáře zaujme** (může to být popis atmosféry, konkrétní popis situace, popis postavy v reportáži)

- stat:** rozved'te úvod (přidejte obecný kontext toho, co popisujete), téma reportáže (použijte citace účastníků, popis situací a doplňte vhodné faktické informace)

- závěr:** poutavě shrňte nejdůležitější myšlenky reportáže

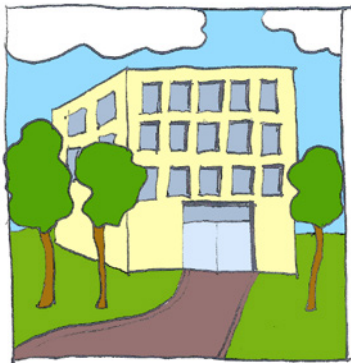

- Zvolte vhodný titulek reportáže, ten by měl zaujmout čtenáře a přesvědčit ho, aby si reportáž přečetl. Můžete využít například zajímavou citaci některého z respondentů či váš pocit z dané události.

📖 Přidejte 2–3 výstižné fotografie, ke každé doplňte:

- 📖 tzv. vykopávák: max. 3 slova, která shrnou atmosféru dané fotografie; vyznačte ho tučně, aby čtenáře zaujmul
- 📖 popisek, který propojí fotografii s textem reportáže; může obsahovat například citaci osoby, která se na fotografii objevuje
- 📖 jméno autora fotografie; napište ho celé velkými písmeny, aby bylo odlišeno od popisku

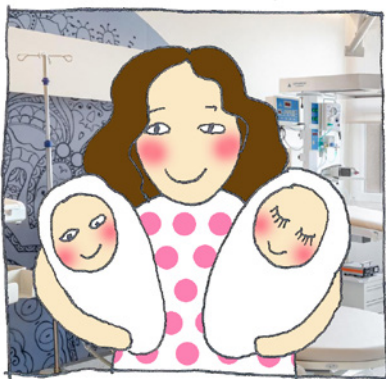
Nová porodnice.

V krajské porodnici jsou spokojení maminky i zaměstnanci.
FOTO EVA HOLÁ

Náročné, ale obohacující.

Říká o svém povolání lékař Jan Novák. **FOTO EVA HOLÁ**

Nejšťastnější den života.

Adéle Jasně se v nové krajské porodnici narodila dvojčata.
FOTO EVA HOLÁ

- 📖 Nezapomeňte uvést jméno redaktora, případně jeho e-mail. Seriózní médium vždy uvádí autory svých článků – obsah článku i samotné médium tak získávají důvěryhodnost.

Otázky na redakci pro inspiraci

- 📖 Jak probíhá ověřování konkrétních informací?
- 📖 Kolik osob vidí konkrétní obsah před jeho zveřejněním?
- 📖 Jak postupujete v případě, že se ve vašem obsahu vyskytne chyba?
- 📖 Které všechny profese v redakci potřebujete?
- 📖 Jak vypadá běžný den v redakci?

Jakou redakci navštívíme?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Na co bychom se chtěli zeptat?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ŽIVÝ VSTUP

Co je živý vstup?

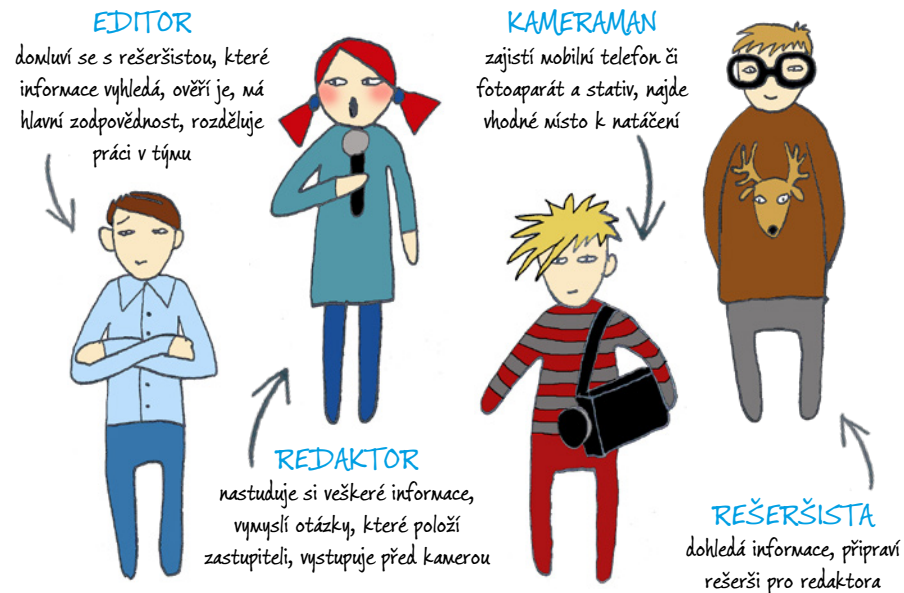
- 📌 V televizním zpravodajství je to **krátké video s redaktorem, který reportuje živě z terénu**.
- 📌 Živý vstup je rovnou přenášen k divákům, v záběrech není žádný střih.
- 📌 Většinou se používá jako **doplnění televizní reportáže** (na začátku i na konci) o **aktuální dění**.
- 📌 Živý vstup **může být s jedním či více hosty, kteří doplní informace**, může v něm být ale také redaktor sám a jen popisovat aktuální události.

Jak je živý vstup začleněn do televizní reportáže?

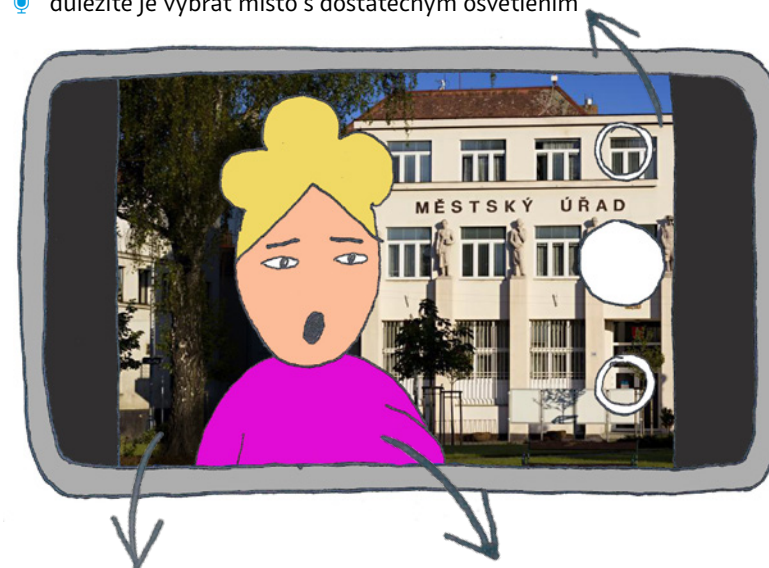
- 📌 Moderátor v televizním studiu uvádí téma reportáže, u níž živý vstup bude, měl by sdělit klíčovou informaci (Poslanecká sněmovna schválila zákon, začíná nová výstava, zastupitelé rozhodli o...).
- 📌 Následně předává slovo redaktorovi v terénu, který bude mít živý vstup, např. slovy „projednávání zákona v Poslanecké sněmovně sleduje redaktor Martin Král. Martine, co zatím na plénu zaznělo?“
- 📌 Po závěrečném živém vstupu redaktora moderátor přechází k jinému tématu.

Rozdělte si role v týmu

- 📌 důležité je vybrat místo s dostatečným osvětlením

- 📌 pozadí by mělo být vizuálně zajímavé a zároveň by mělo mít souvislost s obsahem živého vstupu
- 📌 redaktor by se měl dívat směrem do kamery, je v záběru dominantní

Příprava a natáčení živého vstupu

- 📍 Najděte si program nejbližšího zasedání zastupitelstva.
- 📍 Vyberte si z programu vhodné téma ke zpracování.
- 📍 Najděte si relevantní informace o tématu.
- 📍 Oslovte zastupitele, který se danou problematikou zabývá, a připravte si dvě až tři stručné otázky k rozhovoru.
- 📍 **Nabijte telefon**, který má dostatečně volné paměti na uložení nahrávaného videa.
- 📍 Vyzkoušejte, zda je na videu slyšet i zvuk.
- 📍 Pokud máte k dispozici stativ, využijte ho.
- 📍 Sledujte pečlivě jednání, především bod, kterému se chcete věnovat.
- 📍 Připravte si **základní body** toho, co budete v živém vstupu říkat. **Můžete si zapsat strukturu a základní informace na papír**, kdyby vám něco důležitého vypadlo, ale rozhodně **není vhodné z něj celou dobu číst**.
- 📍 **Vyzkoušejte si všechnu techniku, kterou potřebujete.**
- 📍 Zkuste živý vstup natočit na jeden pokus (podobně jako novináři, kteří nemají v živém vysílání prostor pro opravy).
- 📍 **Pokuste se dodržet zadanou stopáž** (dvě minuty).
- 📍 Video uložte do vhodného formátu a zašlete/předejte vyučujícímu.

Jak si rozdělíme role v týmu?

Jaké téma si vybereme?

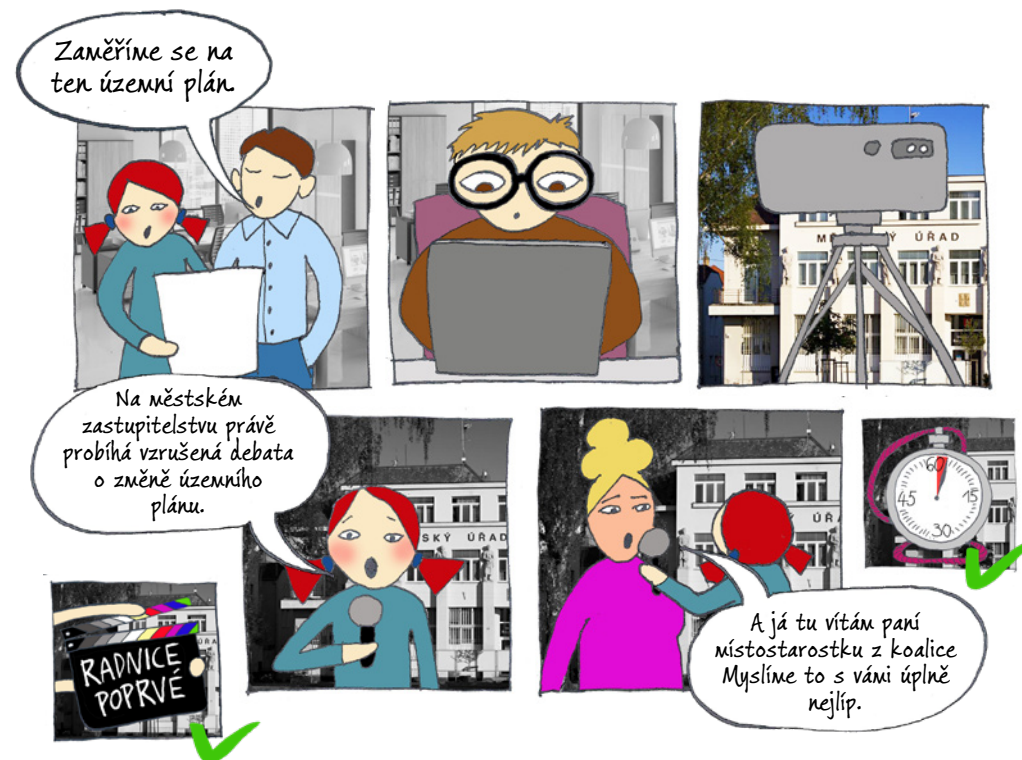

Jaké otázky položíme respondentovi?

ROZHOVOR

Rozdělte si role v týmu

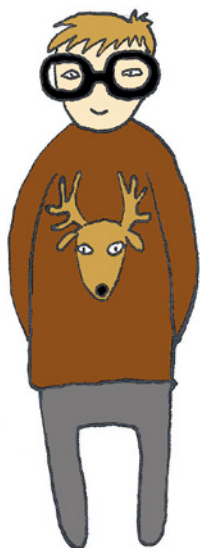
REDAKTOR

připraví si otázky,
povede rozhovor

EDITOR

zkontroluje a upraví
rozhovor, vybere titulek
a perex, rozděluje práci

REŠERŠISTA

vyhledá o tématu
rozhovoru a o respon-
dentovi informace,
přepíše rozhovor

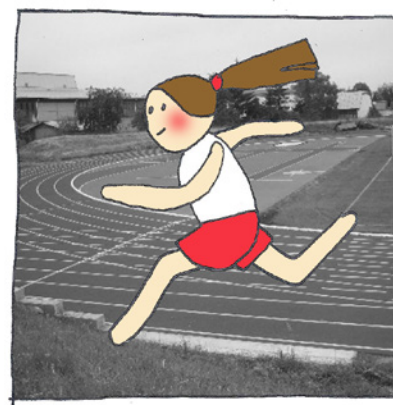

FOTOGRAF

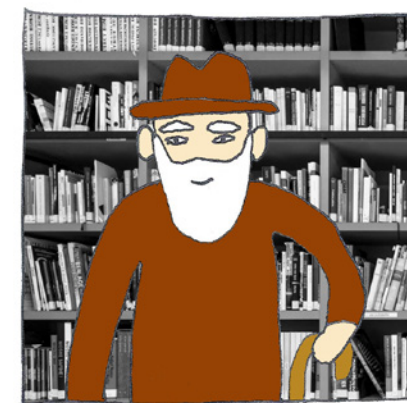
pořídí a upraví
fotografie

Volba tématu, výběr respondenta

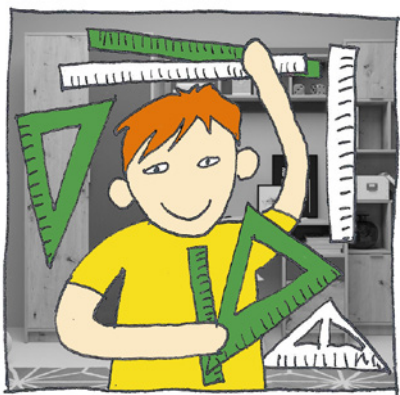
- Vhodné téma a zajímavý respondent jsou základním klíčem k dobrému rozhovoru.
- Téma by mělo být **zajímavé pro vás, ale i pro potenciální čtenáře rozhovoru**. Nedělejte rozhovor o tématu, které vás osobně nezajímá!
- **Zvolte hlavní téma konkrétně.**
  - ☞ Budete-li například hovořit se spolužákem, který hraje vrcholově tenis, nebylo by pro většinu čtenářů atraktivní, kdyby se rozhovor věnoval jen obecně tenisu.
  - ☞ Můžete si zvolit konkrétní téma, které se aktuálně řeší ve veřejném prostoru a má přesah i mimo fanoušky tenisu – například psychické zdraví tenistů.
- **Respondenta si můžete zvolit na základě vybraného tématu, nebo naopak můžete nalézt nejdříve respondenta a poté si rozmyslet téma.**
- **Respondent by měl být pro vás osobně něčím zajímavý.**
  - ☞ **Inspiruje vás** (třeba vaši rodiče, příbuzní, učitel, spolužák).
  - ☞ **Má zajímavou práci, má za sebou zajímavou minulost** (prarodiče, rodiče).
  - ☞ **Má zajímavý koníček** (spolužák).

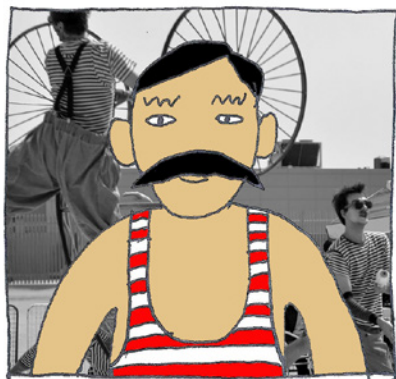
učitelka tělocviku,
maratónská běžkyně

soused, novinář a spisovatel

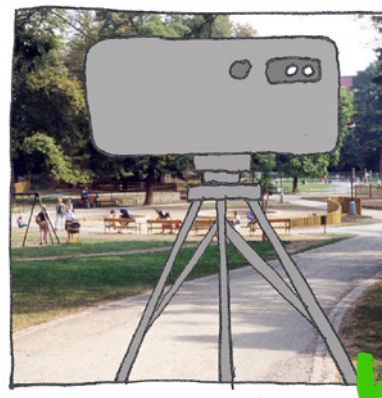
spolužák, sběratel pravítek

strýc, člen souboru La Putyka

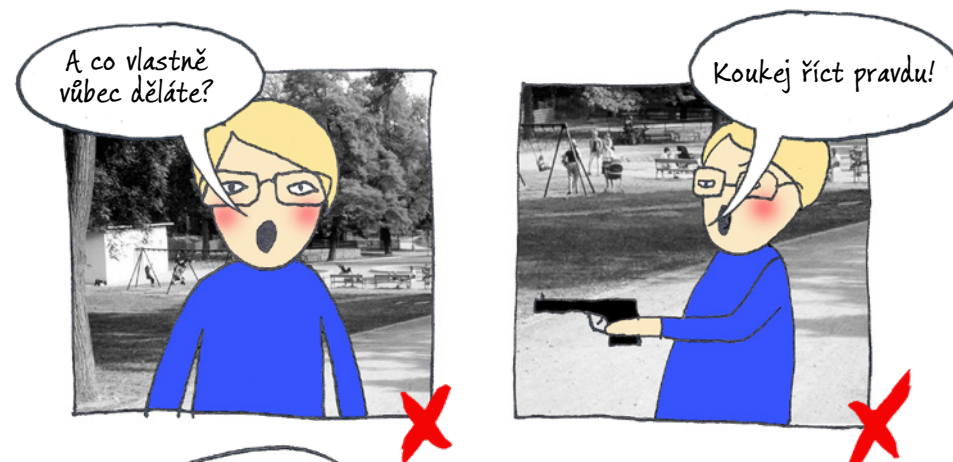
Příprava na rozhovor

- Před samotným rozhovorem se **pořádně připravte**.
  - O respondentovi si naleznete **co nejvíce informací** (o jeho minulosti a názorech).
- **Připravte si několik konkrétních okruhů a i otázek.**
- Nemusíte si ale připravovat otázky na celý rozhovor, **jen pár na začátek, další můžete pokládat podle toho, jak se rozhovor vyvine.**
  - Je potřeba umět reagovat i na to, co respondent odpovídá, pokládat doplňující dotazy a vymýšlet otázky i během rozhovoru.
- **Není vhodné nevědět o tématu a hostovi vůbec nic**, je potřeba přípravě věnovat určitý čas.
- Zároveň **není vhodné se během rozhovoru striktně držet předem připravených otázek a číst je z papíru.**
- **Před rozhovorem si zkontrolujte technické vybavení:**
  - Pro psaný rozhovor a audiorozhovor budete potřebovat nabitý mobil s funkcí diktafonu či případně samotný diktafon.
  - Pro videorozhovor telefon, který umí natáčet video v dostatečném rozlišení; je také vhodné použít stativ, případně mobilní telefon pořádně upevnit.

Pokládání otázek

- Otázky by měly být **výstižné, stručné, snažte se jejich hlavní myšlenku vyjádřit co nejpřesněji, nejjednodušeji.**
  - Pokládejte **otevřené otázky**, ne uzavřené, aby respondent neodpovídal jen ANO/NE.
  - Umění vést rozhovor je do velké míry i otázkou empatie a citu. Je dobré být na rozhovor připravený, ale je potřeba také reagovat na danou situaci a rozpoložení respondenta.
- Úkolem redaktora je přimět respondenta, aby na jeho otázky odpověděl co možná nejkonkrétněji a zároveň srozumitelně.

Struktura rozhovoru

Titulek

- **Titulek by měl být atraktivní, měl by zaujmout a nalákat čtenáře**, aby rozhovoru věnovali svůj čas.

Příklady titulků:

✓ **RÁD SBÍRÁM LIDSKÉ PŘÍBĚHY**

✗ **PÍŠU PROTO, ABYCH SE VYSMÍVAL LIDEM**

✗ **BĚHÁM, ABYCH BYLA HUBENÁ**

✓ **BĚHÁNÍ JE PRO MĚ TERAPIE**

- **Můžete využít citaci** (krátkou větu) z interview, která vystihuje jeho obsah, téma či osobnost respondenta.
- Ubraňte se ale pokušení zvolit co možná nejkontroverznější a nejskandálnější prohlášení vytržené z kontextu.

Perex

- **Krátký** útvar, jehož cílem je představit blíže téma rozhovoru, osobnost respondenta a dále rozvést informace uvedené v titulku. Můžeme využít další krátkou citaci z textu.
- Perex by neměl být dlouhý, jeho rozsah by měl činit **maximálně pět vět**.

Jméno autora/autorů rozhovoru

- Je vhodné uvést i e-mailový kontakt, kam mohou čtenáři poslat své připomínky.

Infobox o respondentovi a fotografie

- V pár bodech můžete **představit osobnost respondenta, jeho věk, profesi, studium**.
- Můžete dodat i osobněji laděné informace – rodinný stav, počet dětí, záliby. Vše samozřejmě záleží na charakteru rozhovoru a jeho tématech.
- K fotografii přidejte popisek, ten může obsahovat další zajímavý citát z rozhovoru.

MOJMIŘ DRBOHLAV (42)

Pochází ze slavné cirkusové rodiny, mládí strávil cestováním po světě s rodinným souborem, čtyři roky žil ve Francii, kde vystudoval gymnázium. Po návratu do Česka začal studovat Katedru alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU, po dokončení studia v roce 2017 se připojil k souboru La Putyka, ve kterém figuruje dodnes. Je ženatý, má dvě děti.

Úprava rozhovoru

- Po nahrání **rozhovoru je ještě potřeba ho přepsat na počítači a upravit** (zeditovat).
- Rozhovor nemusíte přepisovat slovo od slova, přepište ho do spisovné češtiny, vynechejte také různá zaváhání, přeroknutí a vycpávková slova, aby se čtenářům četl co nejsnadněji.

- Je lepší mít více materiálu a **vybrat jen otázky a odpovědi, které vám připadají důležité**; a méně zajímavé vynechte.
- Při krácení je však vždy důležité myslet na to, abyste **nemanipulovali s obsahem odpovědí**.

• **Audiorozhovor:**

• **Rozhovor je po nahrání potřeba sestříhat, doporučujeme využít** program Movie Maker, který je jednoduchý a je zdarma součástí Windows.

• Sestříhaný rozhovor doporučujeme uložit ve formátu mp3.

• **Videorozhovor:**

• Video upravujte a stříhejte v programu, se kterým již umíte pracovat.

• Pokud jste nikdy video neupravovali, využijte **program Movie Maker**, který je jednoduchý a je zdarma součástí Windows.

• Pokud máte dobrý počítač, a chcete se naučit využívat více editačních nástrojů, sofistikovaný je program DaVinci Resolve, který lze také stáhnout ve zjednodušené verzi zdarma.

Jak si rozdělíme role v týmu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Téma rozhovoru:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

S kým uděláme rozhovor?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

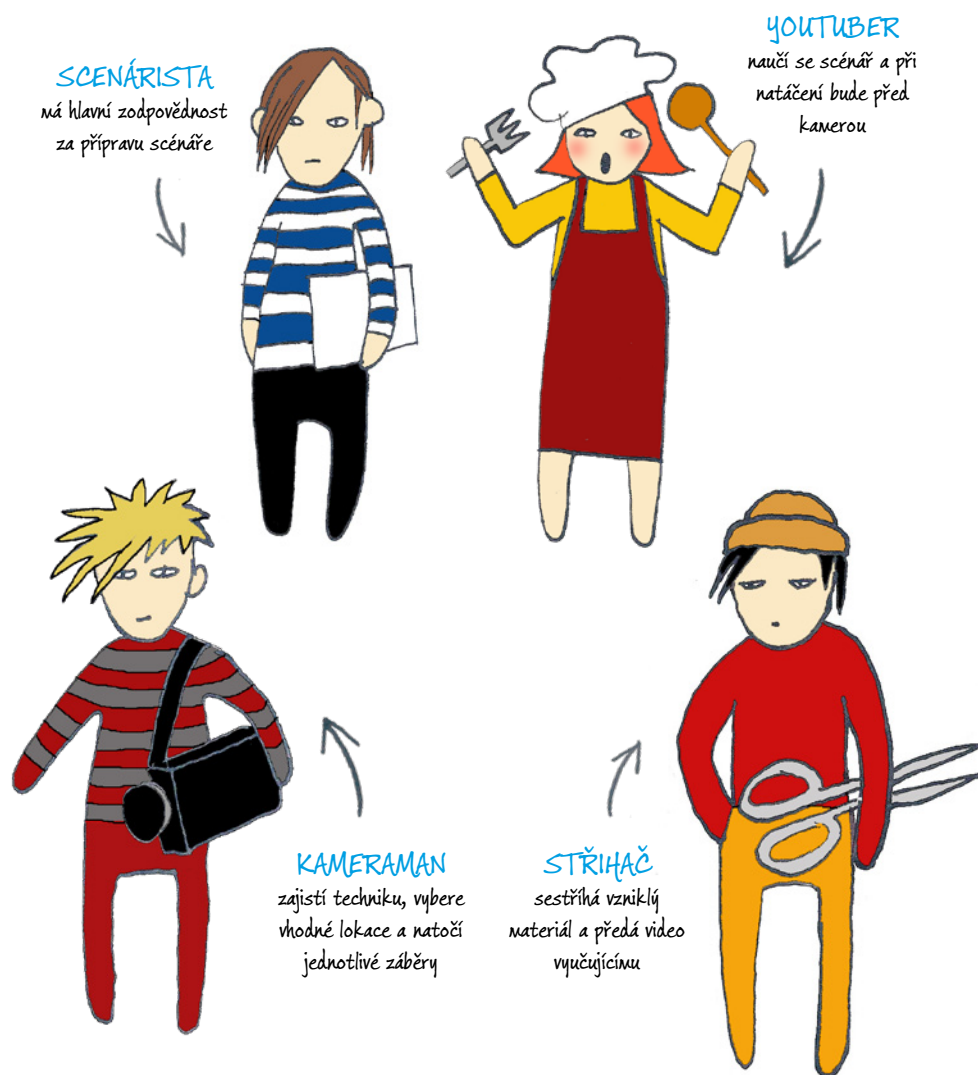
.....

.....

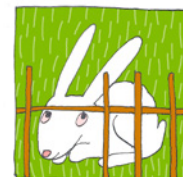
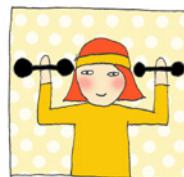
VZDĚLÁVACÍ VIDEO

Rozdělte si role v týmu

Téma

- ▶ **Vyberte si téma, které vás osobně zajímá.** Zároveň by ale mělo být **obohacující i pro ostatní** uživatele – vaše spolužáky.

Udělejte si plán

- ▶ První, co budete pro natáčení videa potřebovat, je realistický **plán, tedy odhad toho, co vlastně chcete dělat a proč.**
- ▶ Nejdůležitější je si ujasnit, **co chcete říci nebo ukázat.**
- ▶ Video tlačí autory k rychlosti a zkratce. Zkuste si skutečně co možná nejjasněji vyjasnit důležité nebo zajímavé téma a pracovat s ním. Na nic víc není čas.
- ▶ Součástí plánu je také **volba vhodného prostředí.** To by ideálně mělo **působit přirozeně – nabízí se například váš pokoj,** který je vhodný i z toho důvodu, že v něm můžete kontrolovat veškeré podmínky pro natáčení – můžete omezit hluk zvenčí, zařídit dostatek světla.
- ▶ Platí, že je potřeba dát si pozor na dvě základní věci – **dobrou akustiku místnosti a na dostatek světla.** Nebojte se na sebe nechat svítit i obyčejnou lampou. **Více světla je téměř vždy lepší než jeho nedostatek.**

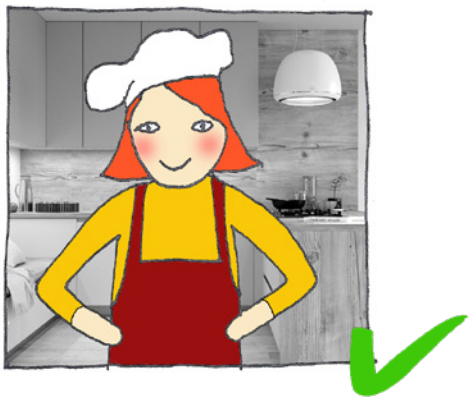

Napište si scénář

- ▶ Pokud už toto vše máte rozmyšlené, můžete se pustit do vlastní přípravy.
- ▶ Prvním krokem bude **napsání scénáře**, který vás provede tím, co říkat. Pokud má video vypadat dobře, budete ho potřebovat, ideálně téměř doslovný.
- ▶ **Scénář by měl mít následující strukturu:**
  - ▷ pozdravení a úvod, krátké seznámení s tématem
  - ▷ motivace, proč by téma mělo ostatní zajímat (ideálně spojená s konkrétním příkladem – např. „A proč by mě to mělo trápit? Věděli jste například, že...“)
  - ▷ vlastní výklad nebo řešení
  - ▷ shrnutí a závěr
  - ▷ výzva k akci
- ▶ **Snažte se vyhýbat se dlouhým souvětím.**
- ▶ Jakmile máte scénář napsaný, doporučujeme přečíst si ho nahlas – sami uslyšíte, jak výsledek zní.
- ▶ Pak už vás čeká jen trénink. Hlavně u jmen a názvů je trénink důležitý.

Natáčení

- ▶ Pozornost je třeba věnovat i oblečení – doporučuje se většinou tmavší oděv bez vzorků.

Než se pustíte do natáčení, je dobré si udělat rozcvičku: protáhněte se, abyste nebyli ztuhlí.

Klíčová je práce s hlasem – doporučujeme jazykolamy či recitaci básničky.

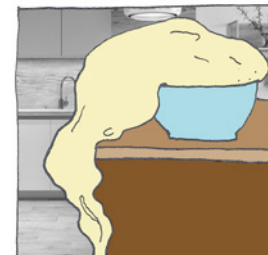
Před natáčením si zkontrolujte, zda je zařízení dostatečně nabitě a „pojedeme naostro!“

Dnes upečeme velikonoční mazanec, budete potřebovat tyto suroviny.

Smíchejte všechny suroviny a vypracujte tužší vláčné těsto.

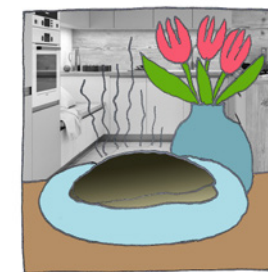
Těsto dejte do mísy a nechte na teplém místě kynout, dokud nezvětší objem.

Z vykynutého těsta udělejte bochánek.

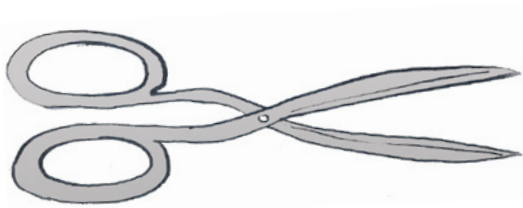

Připravený bochánek dejte do trouby a hlídejte, aby se nespálil.

Upečený mazanec nechte zchladnout a podávejte ho nakrájený na plátky.

- ▶ Pro vlastní natáčení je možné použít běžnou kameru, fotoaparát či mobilní telefon se stativem. Před natáčením si zkontrolujte, zda je zařízení dostatečně nabitě.
- ▶ Je dobré jednotlivé informace a věty rozdělit do různých záběrů.

Střih

- ▶ Po natočení je potřeba **provést střih materiálu**, tedy spojení jednotlivých záběrů a jejich zkrácení.
- ▶ Video upravujte a stříhejte v programu, se kterým již umíte pracovat.
- ▶ Pokud jste nikdy video neupravovali, využijte program Movie Maker, který je jednoduchý a je zdarma součástí Windows.
- ▶ Pokud máte dobrý počítač a chcete se naučit využívat více editačních nástrojů, sofistikovanější je program DaVinci Resolve, který lze také stáhnout ve zjednodušené verzi zdarma.
- ▶ **Můžete přidat i zvukové efekty**, hudbu (mluvené slovo v tichu nemusí vždy působit ideálně), titulky nebo grafické prvky.
- ▶ Následně video exportujte ve vhodném formátu (nejčastěji MP4 či AVI)

Jak si rozdělíme role v týmu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

O jakém tématu budeme natáčet?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

JSNS.CZ

Libor Winkler

HlídacíPes^{ORG}